

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne: 7.9.2017
Čj. MSP-375/2017-OJD-SPZ/2
Počet listů: 2
Přílohy: 3

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. zemřelý M.M. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy: 1) kopie trestního spisu Okresního soudu v Příbrami, sp. zn. 9 T 93/78
2) rehabilitační spis Okresního soudu v Příbrami, sp. zn. Rt 692/90
3) podnět ke stížnosti pro porušení zákona JUDr. L.M. ze dne 20.3.2017

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného zemřelého M. M.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému odsuzujícímu rozsudku Okresního soudu v Příbrami ze dne 31. 8. 1978, sp. zn. 9 T 93/78.

Rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 31. 8. 1978, sp. zn. 9 T 93/78, byl obv. M. M. uznán vinným přečinem proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/1969 Sb., o přečinech, v tehdy účinném znění, jehož se podle výroku rozsudku dopustil tím, že „od srpna 1977 do srpna 1978, zejména v Příbrami propagoval myšlenky a tiskoviny zakázané náboženské sekty Svědci Jehovovi s cílem získat pro tento náboženský směr další osoby, přičemž se zúčastňoval ilegálního shromažďování členů této sekty a mařil tak státní dozor ve vztahu k náboženským společnostem v rozporu s ustanovením § 7 odst. 1, 2 zák. č. 218/1949 Sb., ač pro obdobnou činnost byl již odsouzen rozsudkem o. s. Příbram, spis. zn. 9 T 220/75, ve spojení s rozsudkem krajského soudu v Praze, spis. zn. 3 To 43/76 nepodmíněným trestem odnětí svobody, který vykonal dnem 31. 7. 1977“.

Za to byl obv. M.M. odsouzen podle § 9 odst. 1 zákona č. 150/1969 Sb., o přečinech, v tehdy účinném znění, k trestu odnětí svobody na 6 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. b) tr. zák. (zde i v dalším textu míněn zákon č. 140/1961 Sb., v tehdy účinném znění) zařazen do II. nápravně výchovné skupiny.

Podle § 314d odst. 2 tr. řádu, v tehdy účinném znění, písemné odůvodnění rozsudku odpadlo.

Rozsudek nebyl napaden odvoláním a nabyl právní moci dnem 14. 9. 1978 (prokurátor se bezprostředně po vyhlášení rozsudku v hlavním líčení dne 31. 8. 1978 práva odvolání vzdal; obviněný učinil obdobné prohlášení vůči samosoudci ještě téhož dne; nikoli však i za osoby oprávněné podle § 247 odst. 2 tr. řádu).

Pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 31. 8. 1978, sp. zn. 9 T 93/78, byl v neprospěch obv. M. M. porušen zákon v ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/1969 Sb., o přečinech, v tehdy účinném znění.

Přečinu proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/1969 Sb., o přečinech, v tehdy účinném znění, se dopustil ten, kdo nepřístojným chováním, zejména výhrůzkami, urážlivými výroky nebo skutky, pomlouváním, rvačkou, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním narušil socialistické soužití občanů nebo se dotkl jejich důstojnosti a cti, přestože byl v posledním roce pro některý čin obdobné povahy postižen anebo v posledních třech letech pro některý z trestných činů obdobné povahy odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého mu za takový trestný čin propuštěn.

Z prostého porovnání zákonných znaků skutkové podstaty tohoto přečinu a popisu skutku v rozsudečném výroku je přitom zřejmé, že jednáním obv. M.M. tato skutková podstata naplněna nebyla; žádné nepřístojné chování (a demonstrativní výčet takových chování byl součástí skutkové podstaty) tam totiž ani v náznaku popsáno není.

Je třeba rovněž podotknout, že předchozí odsouzení obv. M.M. ve věci vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 9 T 220/75, k němuž v konečné bilanci došlo rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 8. 3. 1976, sp. zn. 3 To 43/76 (jeho kopie je založena na konci předkládané kopie spisu sp. zn. 9 T 93/78) se týkalo jednání z věcného hlediska v podstatě stejného (popsáno bylo tak, že obv. M. „v době někdy od roku 1958 do září 1973 působil zejména v okrese Příbram jako člen zakázané náboženské sekty Svědci Jehovovi tím, že rozšiřoval mezi další osoby písemnosti této náboženské společnosti, či seznamoval jiné s textem těchto písemností a získával je pro tento náboženský směr, ačkoliv byl již dříve upozorněn na trestnost takového počínání“), jež ovšem bylo v této věci právně kvalifikováno jako trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 tr. zák.

V důsledku této právní kvalifikace se pak na toto odsouzení vztahovala rehabilitace „ze zákona“ podle § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, takže dnem 22. 12. 1990 v prvním stupni pravomocným usnesením Okresního soudu v Příbrami ze dne

4. 12. 1990, sp. zn. Rt 692/90, bylo původní odsuzující rozhodnutí v celém rozsahu s účinky ex tunc zrušeno a trestní stíhání obv. M.M. bylo podle § 2 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, zastaveno.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, v tehdy účinném znění, platilo, že duchovenskou (kazatelskou apod.) činnost v církvích a náboženských společnostech mohly vyvíjet jen osoby, které k tomu mají státní souhlas, a které vykonají slib. Znění slibu stanovila vláda nařízením. Podle odst. 2 téhož ustanovení pak každé ustanovení (volba, jmenování) těchto osob vyžadovalo předchozího souhlasu státu.

Závažnější případy porušování tohoto ustanovení mohly být podle okolností posuzovány jako trestný čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 tr. zák.; méně závažné případy ovšem přicházelo v úvahu posuzovat jako přestupek podle zákona č. 60/1961 Sb., o úkolech národních výborů při zajišťování socialistického pořádku.

Pokud tedy ve věci vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 9 T 93/78 nebyly shledány důvody k právní kvalifikaci skutku jako trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle § 178 tr. zák., přicházelo v úvahu toliko postoupení věci příslušnému správnímu orgánu k řízení o přestupku; skutková podstata přečinu proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/1969 Sb., o přečinech, v tehdy účinném znění, ale ani žádného jiného přečinu či trestného činu totiž tímto skutkem zjevně naplněna nebyla.

S přihlédnutím k důkazní i procesní situaci, kdy skutkový stav byl spolehlivě zjištěn a reálně nepřipadá v úvahu doplňování dokazování, se domnívám, že je možné a vhodné, aby Nejvyšší soud též sám rozhodl o zproštění obviněného obžaloby podle § 226 písm. b) trestního řádu, neboť inkriminované jednání již v současné době skutkovou podstatu žádného trestného činu nenaplnňuje.

Navrhuji proto, aby Nejvyšší soud ČR:

1. Podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že pravomocným rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 31. 8. 1978, sp. zn. 9 T 93/78, byl v neprospěch obv. zemř. M. M. porušen zákon v ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/1969 Sb., o přečinech, v tehdy účinném znění;
2. podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené rozhodnutí zrušil a aby zrušil i veškerá další rozhodnutí obsahově na ně navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu;

3. a dále postupoval podle § 271 odst. 1 tr. řádu a podle § 226 písm. b) tr. řádu zprostil obv. zemř. M.M. návrhu na potrestání pro skutek spočívající v tom, „že od srpna 1977 do srpna 1978 zejména v Příbrami propagoval myšlenky a tiskoviny zakázané náboženské sekty „Svědci Jehovovi“ s cílem získat pro tento náboženský směr další osoby, přičemž se zúčastňoval ilegálního shromažďování členů této sekty a mařil tak státní dozor ve vztahu k náboženským společnostem v rozporu zvláště s ustanovením § 7 odst. 1,2 zákona č. 218/1949 Sb., ač pro podobnou činnost byl již potrestán dne 10.12.1975 rozsudkem 9 T 220/75 okresního soudu v Příbrami ve spojení s rozsudkem krajského soudu v Praze ze dne 8.3.1976 č.j. 3 To 43/76 nepodmíněným trestem odnětí svobody, který byl vykonán 31.7.1977“, čímž měl spáchat přečin proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., v tehdy účinném znění, neboť v návrhu na potrestání označený skutek není trestným činem.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [6 Tz 78/2017](#)